

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA



1984 PAPAL VISIT

LETNIK XXXV/
VOLUME XXXIV

PUBLISHED MONTHLY BY: SLOVENIAN NATIONAL FEDERATION OF CANADA, 646 EUCLID AVE., TORONTO, ONT., CANADA, M6G 2T5

Štev.: 5
No.: 5

Zakaj ne bo obiskal papež letos Jugoslavije?

Kot je znano, je povabil nadškof dr. Šuštar v imenu jugoslovan-
skih škofov papeža, naj obiše katoličane v Jugoslaviji. Papež v
svojem odgovoru na to povabilo ni odgovoril - kot da ga ne bi bil
slišal. V avstrijski Kleine Zeitung (13. aprila 1984) razglablja o
tem znani komentator Carl Gustav Strohm pod naslovom: "Ozadje od-
povedanega obiska." V članku razvija naslednje glavne misli:

Novico o odpovedanem papeževem obisku, ki je razočarala katoliš-
ke Slovence in Hrvate, je pred kratkim objavil Glas koncila. Ena
skupina v vladi je sicer želela, da bi obiskal papež Jugoslavijo
tako iz notranje kot tudi iz zunanje-političnih razlogov. Druga
skupina, predvsem hrvatski komunisti, pa se je obisku protivila,
ker bi obisk Janeza Pavla II., ki izhaja iz tistega predela Pojske
iz katerega so prisli po mnenju hrvatskih zgodovinarjev Hrvati
(Bela Hrvatska), privedlo do povečanega narodnostnega trenja.

Po mnenju Strohma se papež tudi zaveda kočljivega vprašanja
muslimanov v Bosni, ki se je pokazalo, ko se je papež udeležil
proslav osvoboditve Dunaja pred Turki. Na Dunaju bi tudi skoraj
prišlo do sestanka mad papežem in patriarhom Germanom. Srbski
pravoslavci zahtevajo tudi, da bi moral obiskati papež ustaško
taborišče v Jasenovcu in tako simbolično prositi za odpuščanje
zločinov, ki so jih zagrešili ustaši. Težava so tudi z državnim
protokolom. Ker je papež suveren, ki bi prisel v Jugoslavijo na
povabilo vlade, bi moral položiti venec na Titov grob. To bi moglo
ustvariti precedenco za primer, da bi obiskal papež kedaj Moskvo
in bi moral položiti venec na Leninov grob. (Morda je nedavna
sprememba v Vatikanu, po kateri je postal kardinal Casaroli
odgovoren za Vatikan kot državo, poskus, kako ločiti med dvojno
funkcijo papeža - vrhovni dušni pastir katoličanov in suveren
Vatikanske države - in se tako izogniti podobnim komplikacijam.
moja opomba).

Druga kočljiva točka je grob kardinala Stepinca v zagrebški
katedrali. Stepinac je uradno se vedno "vojni zločinec", toda
papež vsekakor ne bi mogel opustiti obiska njegovega groba.

Hrvatsko komunistično vodstvo je imelo pred kratkim posebno
konferenco v Zagrebu, na kateri so se posvetovali o "boju proti
klerikalizmu". Partijski ideolog Stipe Suvar je govoril o
"agresivnosti" cerkvenih krogov, ki se hočejo vsiliti kot partner-
ji komunistične stranke in politični zastopniki vernikov. Cerkev
namreč zahteva, da se mora stranka odpovedati ateizmu in dovoliti
vernikom, da se včlanijo v komunistično stranko. Drugi Suvarjev
očitek je, da hoče igrati Cerkev na Hrvatskem isto vlogo kot jo
igra Cerkev na Poljskem.

Celjan



Vetrinjska cerkev, postaja na slovenski trnjevi poti...



PIERRE TRUDEAU

KDO GA BO
NASLEDIL?



Jean CHRETIEN



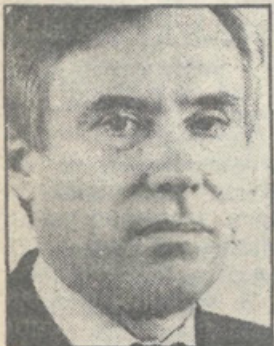
Eugene WHELAN



John ROBERTS



John MUNRO



Mark MACGUIGAN



John TURNER



Don JOHNSTON

Pravica narodov do samo- odločanja — nujen temelj slovenskih prizadevanj za slovensko neodvisnost

II

Kakor je bilo poudarjeno v prvem
delu tega zapisa, je načelo o pravici na-
rodov do samoodločanja o lastni usodi
postalo uradna sestavina svetovne
politike Združenih držav, ko je
ameriški Kongres 8. januarja 1918
sprejel Wilsonovih sloviti 14. točk.
Tega zgodovinskega sklepa Amerika
doslej ni nikoli preklicala. Dobil je
mednarodno-pravno veljavnost, ko so
ga njene zaveznice Velika Britanija,
Francija, Italija ter druge manjše vzele
v načelni del vzele v načelni uvod mi-
rovnih pogodb z Nemčijo, Avstrijo,
Madžarsko, Turčijo in Bolgarijo, pri-
pravljenih in podpisanih na konferenci
v Versaillesu pri Parizu leta 1919 in
1920.

Predsednik ZDA Wilson je tam
dosegel, da je ta njegov revolucionarni
program za novo brezvojno sožitje na
svetu bil sprejet tudi v ustanovno listi-
no Zveze (Lige) narodov, katere oče je
bil spet on. Toda ta nova organizacija
ni teh načel do svojega zloma v letu
1938, po poniglavi vdaji zahodnih de-
mokracij Hitlerju na posvetu v Muen-
chenu, nikoli mogla vsaj poskusno
uveljavljati. Eden poglavitnih vzrokov

za to njeno nemoč je bil, da se Združe-
ne države niso včlanile vanjo zaradi
nasprotujočega pritiska javnosti na
njihov senat in zbornico, kateremu že
bolni Wilson ni bil več kos.

Omenjene tri ameriške vojne zavez-
nice so že v Versaillesu samoodločanje
narodov v praksi sklepanja mirovnih
dogovorov povsem zavrgle. Razdelile
so si Evropo in svet po koristih svojih
imperializmov.

Teoretično je to načelo priznala tudi
Srbija, ki so jo med pripravo miru šele
leta 1919 mimogrede preimenovali v
Krajlevino SHS, novo državo Srbov,
Hrvatov in Slovencev, uradno oklicano
že 1. decembra 1918 v Belgradu. A
srbska politika se na to Wilsonovo toč-
ko ni mogla, in tudi ni marala sklicevati
v prid na novo pridružene Slovenije in
Hrvatske. Srbija je bila med vojno in še
po njej zaveznica in dolžnica Italije,
četrte v zahodni protiavrstrijski in proti-
nemški zavezi. Tej so Francija, Anglija
in carska „slovanska“ Rusija v tako
imenovanem Londonskem paktu iz
pomladi 1915 v plačilo za njeno izdajo
Avstroogrške in Nemčije vnaprej
Nadaljevanje na str. 3





slovenska DRŽAVA



FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates
\$12.00 per year
\$1.00 single issue.



Advertising 1 column x 1" \$4.20

Published monthly by Slovenian National Federation of Canada
646 Euclid Ave., Toronto

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado \$12.-, za Argentino 750.- peзов, za Brasilijo 180.- kruzairov, za Anglijo 60.- šillingov, za Avstrijo 160 šillingov, za Avstralijo 10.-avstr. £, za Italijo in Trst 2400.- lir, za Francijo 1800.- frankov.
Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.
Cena za letalsko pošto po predhodnem dogovoru.



TORONTO CHICAGO

Po „Rodni Grudi“ od aprila t. l. posnemamo, da je tovariš Bojan Lubej, eden vodilnih funkcionarjev slovenske revolucije bil na obisku v Toronto. Ob tej priliki je izročil diplomo Slovenske izseljenske matice za zasluge odboru Slovensko-kanadske skupine za kulturno izmenjavo v Toronto. Svečano predaj tega priznanja v roke predsednika L. Steguju in sodelavcev K. Hladu, K. de Monteju, M. in K. Kukovici in L. Fisterju je bila 27. novembra 1983.

ŠAHOVSKI TURNIR dne 6. maja se je na lovski farmi v Allistonu zaključil takole: V brzoturnirju sta zmagala g. I. Vučko in g. P. Urbanc. V rednem turnirju je po 4 letnem presledku g. Ciril Preželj Jr. zopet osvojil prvo mesto. V „B“ kategoriji pa je postala prvakinja ga. prof. Lea Urbanc.

LOVSKI VESTNIK 1984. Za Veliko noč je izšel Vestnik za leto 1984. Slovensko lovsko in ribiško društvo v Allistonu je bilo ustanovljeno pozno in v glavnem od rojakov, ki so prišli v Kanado šele po letu 1957. S svojim delom v sportu, lovu, sodelovanjem z drugimi slovenskimi organizacijami in z vsakoletnim Vestnikom postaja to društvo činitelj v slovenski ontarijski in kanadski skupnosti. V letošnji izdaji zopet najdemo cel kup prispevkov z področja lova, športa, literature in zgodovine slovenskega izseljenstva.

Drugi del Vestnika, ki postaja vsako leto bolj nekaj koledar ali celo zbornik z 120 strani velikega formata z oglasi slovenske dejavnosti. V to delo, ki omogoča tiskanje te lepo urejene revije, so naši lovci vložili ogromno dela. Uspeh ni izostal. Letos so nabrali 250 oglasov, v glavnem slovenskih trgovcev in podjetnikov v Ontario.

Miro Rak, urednik revije je zapisal, da je slovenska skupnost sprejela „trgovski vestnik“ za slovenski gospodarski imenik.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. — Prosveta z dne 9. maja prinaša letošnji obračun SNPJ za leto 1983.

Premoženje je doseglo vsoto 36 milijonov. V zadnjih petih letih zaznamujejo napredek od višini 4.5 milijonov dolarjev. Računajoč inflacijo se ta napredek dejansko spremeni v nazadovanje! Članstvo je tudi v 1983 padlo za 1,297 in sedaj stoji na 40.379.

SNPJ se je zelo modernizirala. Članom nudijo celo povsem bančni posel anuitet (IRA). V tem zabeležijo lep uspeh, toda za ceno skoraj previsokih obrestih niso 11.25%. Izgleda da je premoženje zelo dobro in pametno naloženo v glavnem v kratkoročne državne obveznice.

Veliko zgubo še vedno zaznamuje počitniški center in sicer preko 210 tisočakov in „Prosveta“ s preko 270 tisočaki. Zanimiva je statistika umrlih članov. V letu 1982 je za rakom umrlo 133 članov in za srčnimi napadi in drugimi srčnimi obolenji pa 224 članov. V letu 1983 pa je na posledicah umrlo 102 članov, dočim so srčna obolenja in napadi bili usodni za 358 članov!

Prosveta še vedno dosledno vodi anti-Reaganovo in pro-socialistično politiko, predvsem s članki Petra Elisha. Zadnje čase zelo zagovarjajo linijo miru za vsako ceno. SNPJ ni nikoli našla, niti poskušala najti poti do slovenske po-revolucijske imigracije. Članstvo pa je komaj še povezano z matičnim režimom, saj so v letu 1983 prodali samo za 339 dolarjev (50 izvodov!) koledarjev SIM. Za SNPJ z preko 40 tisoč člani je to bore malo.

ZU

Buenos Aires, Argentina

Časnikar g. Pavle Rant, ravnatelj slovenskih višjih tečajev in blagajnik društva „Pristave“ se je kot tajnik poverjenišтва in član načelstva SLS poslovil od pokojnega Miloša Stareta namesto odsotnega

predsedniškega namestnika dr. Marka Kremžarja med drugim z naslednjimi besedami: „V imenu SLS Vam obljubljam, da bomo šli po stopinjah zgledov, ki jih imamo v zgodovini strankinega življenja do končnega cilja: Svobode, združene in samostojne Slovenije“

Ga. Danica Kanalč Petričkova se je poslovila od rajnega v imenu Slovenske demokratske stranke. Njene besede pred spomenikom žrtvam revolucije so bili izrazi hvaležnosti „zvestemu drugu v medstrankarskem življenju“. Govornica je z lepimi mislimi poveličala „uvidevnost, nepopustljivo premočrtnost, preudarnost, dopuščanje do drugačnosti, ki so omogočili plodno ustvarjalno delo, složno sožitje in prijateljsko sodelovanje. Po ge. Petričkovi se z „odhodom rajnega Miloša Stareta zaključuje doba v našem tujinskem bivanju, preobložena s skrbmi, žrtvami, težavami, pa tudi doba grajenja svojiskega zdomskega žitja.“

Novi slovenski akademski diplomiranci. Na bs. vseučilišču je sprejela diplomo gđc. Pavla Andreja, na moronskem pa je diplomiral za optičnega tehника Pavle Novak ml. Na državni univerzi v Mar de la Plata je sprejel inženirsko diplomu g. Marko Tušar. Na ekonomski fakulteti istega vseučilišča je končala študije gđc. Tinčka Sintič iz Miramarja. Čestitamo.

Na slovenski Pristavi v Castelarju so ustanovili Mladinski mešani pevski zbor, ki šteje nad 30 pevk in pevcev. Vodi ga ga. Gaserjeva roj. Savelli. V kratkem se nam obeta lep koncertni večer. Režiser g. Miha Gaser pripravlja z mladimi igralci za 21. in 22. julij veseloigr. Požrtvovalni režiser je na delu med drugimi uprizoritvami (Naša apostola, Kralj Svetopolk, Jurij Kozjak, Miklova Zala itd. Ciklus bo končal z dramo iz naše revolucije.

Gospa Marija Amon je pred kratkim praznovala svojo 80 letnico. Čestitamo.

Umetnik Jože Žerovnik, najvidnejši zdomski podobar in rezbar, mojster, ki je že v povojnem času zaslovel pa svojih umetniških delih v Avstriji, še bolj v Argentini, je 28. aprila dopolnil 60 let in skoro 40 let plodovitega dela krasi mnogo slovenskih domov, njegove umetnine lahko najdemo skoro v vseh argentinskih pokrajinah. Poznajo ga v Čilah, Urugvaj, Paragvaj in v Venezueli. Njegovi mojsterski kipi povečujejo njegovo cerkveno umetnost. Jože vse to v svoji skromnosti posvečuje svoji globoki vernosti in tako na najlepši način proslavlja veličino svojega očeta in treh bratov, komunističnih žrtv. Jože Žerovnik je ponos slovenskega občestva v Argentini in vseh slovenskih zdomcev in izseljencev po svetu.

V Argentini in v drugih deželah ni zaslovel po propagandi temveč po svojih umetniških delih in izrazih njegove velike umetniške notranje stišti. Razstavljal je v „Slogi“ v Osrednji slovenski hiši in v sanjuškem Slov. domu, za Argentince pa na mednarodni lesni razstavi v Bs. Airesu in v salonu Baupesa. Televizija in tukajšnji dnevniki so priobčili lepa poročila o njegovem umetniškem delovanju.

Vkljub delu Jože še vedno najde prosti čas za delo med zdomstvom. Bil je predsednik pripravljalnega odbora v Zavetišču dr. Rožmana in več let tudi njegov tajnik. Kot slovenski domobranec se je pridružil „Taboru“.

Somišljeniki slovenskega državnega gibanja in njegovi osebni prijatelji zaslužnemu jubilanu prirčno čestitamo k njegovim 60 letnici s prošnjo Bogu, da ga nam ohrani še mnogo let zdravega, čilega vedno vedrega in ustvarjalnega. Tvoje umetniško delo za čast božjo je tudi ponos slovenskega zdomstva.

Slovenski javnosti po svetu

Zgodovinski odsek TABOR-a ZDSPB, pripravlja novo izdajo Bele knjige. V njej bodo vsebovana imena žrtv komunistične revolucije v Sloveniji, imena padlih protikomunističnih borcev in imena iz Vetrinja vrtnjenih in pomorjenih Slovenskih domobrancev.

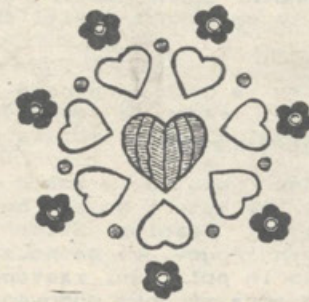
Bela knjiga bo mogočen spomenik vsem tem žrtvam, ob enem pa močna in neizpodbitna obtožnica komunističnega režima v Sloveniji, ki še danes nima poguma pred vsem narodom priznati strahotne škode, ki jo je prizadel slovenskemu narodnemu telesu med revolucijo in vnebovpijoči zločin, ki ga je v maju in juniju leta 1945 zagrešil nad zvezanimi Slovenskimi domobranci.

Bo pa ta nova izdaja Bele knjige tudi zadnji dokument, katerega bo mogla objaviti naša generacija, predno tudi ona odide za poklanimi domobranskimi bataljoni.

Zato prosimo vse Slovence, kjerkoli po svetu, da nam sporoče imena pomorjenih, padlih ali vrtnjenih Slovencev, za katere niso prepričani, da so že na seznamu Matice mrtvih. Prosimo, preglejte še enkrat prvo izdajo Bele knjige in njeno Dopolnilo in nam sporočite nova imena, popravke in dodatne informacije. Tako bo nova izdaja Bele knjige ne le čimbolj popolna in točna, temveč tudi delo nas vseh, ki živimo zato, ker so oni umrli. Ohraniti njihova imena zgodovini, to je najmanj, kar smo jim dolžni

Vsa pisma in sporočila posiljajte na naslov:
TABOR 224 Charlotte St.
Hamilton, Ont. Canada L8K 4V6

SLOVENIA AND SLOVENIANS



In order to understand the folklore of a country, we have to know something about that country.

The Slovenians are South Slavs occupying the northwest corner of today's Yugoslavia. Their language and culture are different from their South Slav neighbors, the Croats and the Serbs. The population of Slovenia is around 1.7 million.

The forefathers of Slovenians arrived from what is today Russia in the sixth century A.D. Their territory at that time included almost all eastern Alps south of the Danube River. Since they were settled farthest to the west of all South and Eastern Slavs, they first lost their independence. They have not had an independent state during the modern period. Prior to their first inclusion into Yugoslavia in 1918, they were from the fifteenth century on a part of the Austrian empire under the Habsburgs.

The Slovenian territory is extraordinarily varied. To the northwest are the high mountains of the Alps with forests and pastures. To the south of the Alps is a hilly country, which runs into the plains of Bela Krajina and into the Panonian plain. The southwest part reaches across the Karst to the Adriatic Sea.

Literacy in Slovenia reaches almost 100 per cent of the population, the level of culture is high even by West European standards.

The Slovenians established schools in all villages and towns. They have universities, support orchestras and state theatres, and operas, and keep their towns, villages and cities clean.

Ključnik Čuček and Vladimir Mauko. This Is Slovenia. (Toronto, Ontario, Slovenian Federation of Canada, 1958), pp. 15-17.

Žabnice — Sv. Višarje

Slovo od višarskega župnika č. g. Marijana Černeta

Vsi, ki so v zadnjih letih obiskali Sv. Višarje, so spoznali žabniškega župnika kot marljivega oskrbnika nam dragega gorskega svetišča. Vánj je v romarski sezoni vsak dan zahajal, sprejemal romarje, bil uslužen romarskim skupinam in bil tudi zaželen spovednik.

Četudi je že več let bolehal na ledvicah, je vendar vestno opravljal svojo dušnopastirsko službo, ki v žabniških razmerah nikoli ni bila lahka, ker živijo tam tri narodne skupnosti.

A ni bila bolezen, ki ga je strla, temveč huda prometna nesreča je pretrgala nit njegovega življenja in duhovniškega delovanja.

V nedeljo, 4. marca 1984, se je velika množica vernikov iz Žabnic, sosednih vasi in tudi iz Koroške poslovila od tako vnetega pastirja, ki je poleg pastoralnega dela vedno tudi izglajeval napetosti med narodnostnimi skupinami in ki je na Sv. Višarjah združeval slovenske, italijanske in nemško govoreče vernike.

Po rodu je bil beneški Slovenec, ki je iz lastne narodne usode poznal tudi trda tla Kanalske doline in dušo tamkajšnjega človeka.

Dr. Drago Štoka ga je v poslovnem govoru imenoval kaplana Čedrmaca, ki se je boril za čistost vere in za zvestobo izročeni in prevzetim izročilom prednikov.

Pri maši zadušnici, ki jo je daroval videmski nadškof Alfredo Battisti s tridesetimi duhovniki (tudi z zastopniki iz Koroške), se je le-ta zahvalil rajnemu župniku za tako zvesto dušnopastirsko delo ter poudaril njegovo vest in občutljivost za človekove pravice.

Za Gorico in Trst pa je spregovoril msgr. Franc Mačnik, ki je skupaj s trbiškimi dekanom neposredno sodeloval z gospodom nadškofom.

Cerkveni zbor je prepeval v slovensčini in latinščini.

Sv. Višarje, ki so se sončile v prečudovitem zimskem popoldnevu, so bile z višine priče slovesa od svojega zvestega oskrbnika.

J. K.

Pravica narodov...

Nadaljevanje iz str. 1

prisodile južno-zahodno tretjino slovenske zemlje in krvi ter znaten del hrvatske Dalmacije z vrsto jadranskih otokov, Istro in nazadnje z Reko. Srbija zaradi tega razkosanja Slovenije ni utrpela nič, temveč pridobila njen okrnjeni del.

Zaradi zgodovinske resnice je treba Združenim državam v čast priznati, da teh brezobzirnih kršitev pravice do samoodločbe niso nikdar priznale. Wilson je skušal uveljavitev Londonškega pakta na škodo Slovencev in Hrvatov z vsemi silami preprečiti, a zastoj. Zaradi tega se je z mirovne konference razočaran umaknil že pred njenim koncem. Amerika tudi ni nikoli uradno potrdila pogodb, skovanih na njej. Njen senat in zbornica sta leta 1921 samo javno razglasila, da je vojna z Nemčijo za ZDA končana. Ameriška politika se je obrnila v izolacionizem ter se vrgla na svoj notranji industrijski in poslovni vzpon. Evropo pa je v glavnem prepustila političnemu in gospodarskemu kaosu, zametku še strašnejše druge svetovne vojne.

V presledku med njo in med prvo so manjše, baje „osvojenjene“ evropske narode, razen baltskih in Fincev, nemoteno zatirali njihovi novi gospodarji - Srbi Slovence in Hrvate, Italijani njuni manjšini pod svojo peto ter avstrijske južne Tirolce; Čehi Slovence in Rusine; Poljaki Ukrajince, boljševiki Rusi poleg teh kakih dvajset drugih narodnosti, nova Nemška Avstrija koroške Slovence, ki pa so si to usodo delno zakrivali sami, ko so pri plebiscitu leta 1921 z znatnim številom svojih glasov pomagali, da je južni del njihove dežele pripadel dunajski republiki.

Teda navzlic vsemu temu načela o samoodločanju, ki je pri zatiranih nesvobodnih narodih z večjo ali manjšo močjo le tlelo, v mednarodni politiki ni bilo več mogoče obiti. V svojo Atlantsko listino (karto) sta ga avgusta 1941, v tretjem letu drugega svetovnega spopada, morala vključiti ameriški predsednik Roosevelt in zadnji britanski Winston Churchill ter ga kot propagandni trnek vrgla zasužnjenim v plačilo za boj proti nacizmu. Tedaj sta zasnovala tudi bodočo Organizacijo združenih narodov, naslednico ponesrečene ženevske Lige. Pravica do samoodločanja je bila sprejeta njeno ustavo, slovesno podpisano 26. junija 1945 v San Franciscu. Najnovejše, seveda zgolj besedno priznanje pa ji je dala celo zloglasna Konferenca o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkiju leta 1975, ki jo je uvrstila med temeljna človekova prava. To je bila tretja kričeča izdaja tega velikega načela, saj so zahodne demokratične sile z ZDA in Vatikanom vred v finški prestolnici potrdile krivične nove meje v Evropi, zarezane po „miru“ druge svetovne vojne. S tem so dale pravno priznanje še enemu, doslej najstrašnejšemu zasužnjenju srednje- in vzhodnoevropskih narodov po komunističnem imperializmu. V njem je poleg Sovjetske zveze največja ječa narodov socialistična Jugoslavija, v katero so bili po Zahodu znova izdani zlasti Slovenci.

A v brk tem usodnim in sramotnim zatajitvam svojih začetnikov ostaja načelo o pravici do samoodločbe narodov edini moralni in mednarodno-pravni temelj za naše zahteve po samostojnosti in krojivni lastne usode v povsem neodvisni slovenski državi. V koliko smo ga Slovenci, in še bolj, v koliko ga nismo znali po letu 1918 izkoriščati v svoj prid, bo beseda v tretjem delu tega razpravljanja.

P. K.

GOSPOD BOG VOJNIH ČET, DAJ RAJNEMU VEČNI MIR. NJEGOVA SVETA MU ČENIŠKA KRI PA NAM BODI V BLAGOSLOV V BOJU ZA TVOJE KRALJESTVO



+Univ. prof. dr. LAMBERT EHRLICH
*18. sept. 1878 +26. maja 1942

"KER JE BIL BOGU VŠEČ IN JE ŽIVEL SREDI GREŠNIKOV, GA JE VZEL. UMRILI PRAVIČNI PA OBSOJA ŽIVE HUDOBNEŽE. KONEC MODREGA VIDIJO, SICER PA NE RAZUMEJO, ZAKAJ GA JE GOSPOD VZEL V SVOJE VARSTVO. VIDIJO IN ZANIČUJEJO NJEGOVO SMRT, BOG JIH BO PA ZASMEHOVAL. RAZDROBIL BO TE NAPIHNJENCE, DA BODO BREZ GLASU IN JIH BO IZRIVAL IZ TEMELJEV IN POPOLNOMA BODO BREZ TOLAŽBE. VZDIHOVALI BO DO IN NJIHOV SPOMIN BO PREŠEL. K OBRAČUNU SVOJIH GREHOV BODO PRIŠLI VSI PREPLAŠENI IN NJIHOVE HUDOBIJE JIH BODO OČITNO TO ŽILE. TEDAJ BODO STALI PRAVIČNI Z VELIKO SRČNOSTJO PRED ONIMI, KI SO JIH STISKALI IN ZANIČEVALI NJIHOV TRUD." (MODROST 4, 1-19)

Univerzitetni profesor, svetniško živeči duhovnik, videc! Pokojni prof. dr. Lambert Ehrlich, je s svojo „Višarsko idejo“ v težkih dneh pokazal slovenskemu narodu rešnje pot do svobode, slovenskega narodnega ponosa in državne neodvisnosti. — Slovenski komunisti so se zbalili njegove zamisli in

ga prav zato obsodili na smrt. Mislili so, da bodo s tem zadali smrtni udarec tudi njegovi Višarski ideji. Zmotili so se! Danes je Ehrlichova „Višarska ideja“ na pohodu in si vedno bolj osvaja srca Slovencev, ki jim je mar bodočnost slovenskega naroda.

Drobne iz domovine (Ali zorimo samostojnosti nasprot!)

Na Žirovskem vrhu v Poljanski dolini bodo letos začeli predelovati uranovo rudo v koncentrat, tako imenovano rumeno pogačo. V rudniku bodo vsako leto pridobili iz 160 tisoč ton uranove rude 120 ton pogače. S pomočjo USA bodo izdelali 16,6 ton gorivnih elementov. Ta količina je potrebna za vsakoletno zamenjavo jedrskega goriva v nuklearni elektrarni v Krškem.

V Žitari vasi na Koroškem je najmlajše Slovenijalesovo podjetje. Tovarna z 8.500 kvadratnimi metri delovne površine je opremljena s stroji za proizvodnjo masivnega pohištva iz borovine. V tovarni je zaposlenih 84 delavcev, največ slovenskih Korošcev.

V logaški lesni industriji je zaposlenih nad tisoč delavcev. Ta industrija izvozi letno pol milijona stolov za deset milijonov dolarjev.

Slovenska radenska slatina je zaslovela po celem svetu. Na domačem tržišču so lani prodali 147 milijonov litrov mineralne vode in 53 milijonov litrov brezalkoholnih pijač. Slatino izvažajo v USA, Kuvajt in drugam. V Južni Ameriki, zlasti Argentini jo pogrešajo.

Preko slovenske luke Koper je šlo v lanskem prvem polletju čez milijon ton različnega blaga. Uvoz blaga se je zmanjšal za 30, izvoz pa povečal.

V Globokem pri Brežicah so zgradili hleve za paitanje 2400 glav govedu. S tem si želijo zagotoviti boljše založenost z govejim mesom.

Tovarna Itas v Kočevju izvažata na tuji trg cisterne, največ v Zahodno Nemčijo in v Saudsko Arabijo.

V Ljubljani so restavradorji pri obnovitvenih delih naleteli v nekoč ugledni Mayerjevi kavarni na freske iz zadnjih let preteklega stoletja.

V Mengšu narede v tovarni Melodija na leto okrog 20 tisoč harmonik. Mnogo jih tudi izvažajo.

V Novem mestu so končali novo stanovanjsko naselje s 450 stanovanji za 1570 stanovalcev.

V Ponikvah pri Žalcu so končali z napeljavo vodovoda Kale-Studente-Ponikve. V žalski občini so tako zaključili triletno gradnjo vodovoda po najbolj oddaljenih hribovskih vasicah.

V Šmarju pri Ljubljani izdelajo letno 120 milijonov nožkov za odpiranje konzerv in pripomočke za tekstilno, obutveno in usnjarsko industrijo. Francoskemu Citroenu so že prodali okoli 250 tisoč varnostnih pasov za avtomobile.

Agrokombinat je iz Maribora izvozil 200 ton jabolk v ZR Nemčijo, Belgijo in na Nizozemsko.

V Sežani so dogradili 1.200 kv. metrov veliko dvorano, v kateri bodo delali transformatorje, namenjene za izvoz.

„Lesnina“ iz Ljubljane bo v kitajski pokrajini Jin Li gradila tovarno, ki naj bi proizvajala 150 tisoč modernih stolov letno. Tako Slovenci izvažamo v svet tudi znanje in opremo. Proizvodnja masivnega pohištva je združena zlasti v tovarnah SOP iz Krškega, KLI iz Logatca, Žičnice iz Ljubljane, Javorja iz Pivke in Meblo iz Nove Gorice. Nigerija je ponudila Meblu mešano družbo s 60% nigerijskega in 40% domovinskega kapitala.

Novoles je z družbo NOVO-Ven podpisal pogodbo za 5 tisoč dolarjev za gradnjo tovarne kopalniške opreme v Venezueli.

Mariborski Tam je v osmih mesecih izgotovil 6.317 različnih vozil. Istočasno so v tovarni izdelali 5.700 motorjev. V Saudovo Arabijo so izvozili 200 avtobusov.

Mlekarji iz Ljutomera izvažajo po sto ton sira letno. Ementalec, parmezani, in zbrinc je zaželjen zlasti v USA, Švici in v Italiji. Tujina se zanima tudi za poltrdi preleški sir. Dalje na str. 8

NOVA HRVATSKA 4/1984.

Nisu svi slovenski listovi za slovensku državu

U drugom broju NH, na stranici pisama, pod naslovom "Pomaži mo jedni drugima", naveli ste neke slovenske listove, koje ne bi trebalo preporučiti Slovincima u domovini, jer oni ne poznaju naše podjele u slobodnom svijetu.

To se posebno odnosi na tjednik "Svobodna Slovenija" iz Buenos Airesa, koji je od samoga početka velikosrpski, tj. jugoslavenski usmjeren i kroz cijelo vrijeme izlaženja vodi boj protiv ideje neovisne slovenske države i protiv svakog lista koji se vodi idejom neovisne Slovenije.

Da ironija bude veća, treba spomenuti kako je upravo "Svobodna Slovenija" također uvijek napadala i Hrvate koji su bili za neovisnu Hrvatsku i pausalno ih je ocjenjivala kao ustaše i fašiste.

Treba, na žalost, još uvijek naglašavati da postoji duboki jaz između njih i Slovenaca u Europi. Slovinci u Europi odlučno odbijaju svaku ideju Jugoslavenstva, dok su Slovinci u emigraciji, pogotovo u prekomorskim zemljama, još uvijek zadojeni jugoslavenskom idejom. Vidi se to iz činjenice da Slovinci u Europi neće da čitaju prekomorske slovenske emigrantske novine.

S druge strane, "Slovenska Država" drži se neutralno, ali i ne zagovara ideju slovenske države. Ako se tu i tamo nekad i izjasni za tu ideju, napravi to iz oportunizma. Dva me razloga navode na takav zaključak. Prvi dolazi od vašeg vodećeg političara dr. Mate Meštrovića. On osobno pozna neke vodeće ljude iz toga lista i on mi je u jednom pismu izjavio da su još uvijek na jugoslavenskoj liniji. Drugi razlog jest činjenica da "Slovenska Država" nije nikada objavila niti jednoga mogega članka ili komentara. Po mojem mišljenju to nije zato što bi ih moje ime razdraživalo, nego zato što ne žele da čitatelji uvide činjenice kakve jesu.

Trebam spomenuti i treći list koji ste vi preporučili. "Alternativa" više ne izlazi, jer je Franc Jeza umro 20. siječnja u Trstu. To, doduše, vi još niste mogli znati.

Smatrao sam potrebnim sve ovo spomenuti, jer je to temeljno i jer inače dolazi u pitanje svaki naš dodir s hrvatskom emigracijom. Kako naime da se povežem s Hrvatima u slobodnom svijetu, ako još ne znaju lučiti između prijatelja (državotvornih) i neprijatelja (jugoslavenskih) Slovenaca? Nadam se da ćete te pogreške prvom prilikom ispraviti, jer one ne ljute samo nas, nego škode i vašem novinarskom ugledu.

Branko Pistivšek, urednik "Slovenskog glasa", Njemačka

Mme. Jeanne Sauvé

Even her critics think the former journalist, cabinet minister and House of Commons Speaker will be outstanding as Canada's 23rd Governor-General



POJASNILO: Zaradi nesporazuma, ki ga je povzročilo pismo uredniku „Nove Hrvatske“ aprila 1984, in našem protestu proti avtorju tega pisma, tokrat objavljamo bralcem Slovenske Države besedilo pisma iz Nove Hrvatske in odgovor nanj: „Razveseljivo prese- nečenje“ urednika „Slovenskega glasa“.

ŽIVLJENSKO VAŽNA VLOBA ETNIČNEGA TISKA

Ontarijski minister za državljanstvo in kulturo, hon. Susan Fish, je govorila 11. aprila na sestanku Zveze etničnega tiska v Ontariju o važni vlogi, ki jo igra etnični tisk tako v ohranjanju različnih etničnih kultur v provinci in v medsebojnem seznanjanju teh kulturnih bogastev kot tudi v posredovanju dejavnosti ontarijske vlade za kar najlažje vključitev številnih priseljencev v novo domovino.

V svoji dvestoletni zgodovini, ki jo praznuje letos provinca, so združile najrazličnejše narodnostne skupine svoje talente in sile, da so zgradile to mnogolično preprogo - Ontario. Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da se je nad 2 milijona prebivalcev Ontarija rodilo izven Kanade. 61 etničnih publikacij, ki so združene v Zvezi etničnega tiska, skrbi poleg drugega tudi za to, da zvedo pripadniki teh etničnih skupin za programe, ki jih organizira provincialna vlada, da bi jim olajšala aktivno vključitev v gospodarsko in kulturno življenje Ontarija.

Pri letošnjem praznovanju 200letnega obstoja province bo prišel mnogolični obraz prebivalstva do izraza, ker bodo v mnogih krajih večkulturne prireditve.

Hon. Susan Fish so ob tej priliki podelili častno članstvo Zveze etničnega tiska v Ontariju.



The Honourable Susan Fish, Ontario Minister of Citizenship and Culture, receiving an award for honorary membership into the Ethnic Press Association of Ontario from Mr. Vladimir Mauko, president of the Association. Ms. Fish received the award when she addressed a meeting of the E.P.A.O. on Wednesday, April 11, 1984, in Toronto.

PRILOGA "SLOVENSKEGA GLASA"

za marec 1984 št.3

(SG) RAZVESELJIVO PREZRAČENJE

Za razveseljivo "prezračenje" je nehote poskrbela londonska "Nova Hrvatska", katera je v svoji letošnji drugi številki zmetala v isti koš poleg našega "Slovenskega glasa", "Slovenske Države", "Smeri" in "Akcije" tudi razvpito "Svobodno Slovenijo". Kako je mogoče takšen tednik kot je "Svobodna Slovenija" še prištevati med slovenske časopise in ga priporočati Slovincem in to po programskih jedrih? Seveda sem takoj proti temu ostro protestiral in pri tem v razburjenju poimenoval mesečnik "Slovenska Država" kot nevtralen list, kar seveda ne odgovarja dejstvom. Ker je ista "Nova Hrvatska" v svoji 4. številki objavila moje pismo, je naravno dvignilo prah v ZDA in v Kanadi. Seveda nisem hotel s tem žaliti nikogar, še najmanj naše državarje v Ameriki.

Ce sem se v presoji zmotil, ko sem "Slovensko Državo" zaradi njene pohlevnosti prištel k nevtralnim listom, rad mojo zmotu prekličem in sicer iz treh razlogov:

- a) nikoli se nisem prišteval k "nezmotljivim", kot je to običaj pri SLS, pa mi zaradi tega ne bo padla krona z glave, če priznam in obžalujem mojo zmotu.
- b) nikogar nisem hotel žaliti s tem, če sem ga prištel k nevtralni skupini in
- c) ker me veseli, da "Slovenski Državi" slovenska neodvisnostna ideja ni nekaj prilagodljivega, temveč zamisel, za katero so v Kanadi pripravljene iti na barikade.

Tako je prav: dobra in poštena načela je treba braniti z vso odločnostjo, še posebno idejo slovenske državne neodvisnosti in če sem jaz pomotoma prištel "Slovensko Državo" med nevtralne liste, potem je treba dvigniti vizir in pokazati pravo obličje, kar so sodelavci in somišljeniki "Slovenske Države" tudi storili. Tudi jaz bi prav tako reagiral! Veseli me, da je moja osebna zmotu doprinesla k prezračitvi, ki ga - če hočem biti odkrit kot vedno - nisem pričakoval. Mene namreč boli ponižanje naše preljube slovenske domovine in našega naroda, in se mi v tej bolečini lahko pripeti, da prištejem vse tisto, kar tega ponižanja ne obsoja dovolj glasno in ostro k nevtralizmu.

Po tej odločni reakciji, se je zopet osvežilo upanje, da bo v bodočnosti "Slovenska Država" v bodočnosti prav tako odločno reagirala na vsak udarec po slovenskem narodu in bo šla na okope tudi proti državam, ki so Slovincem sovražne in ne samo proti komaj znanemu uredniku SG. Ker sem sam neznanstvo občutljiv za vse, kar je v zvezi z nasprotnim poročanjem o "Slovenskem glasu", zato priznavam isto pravico tudi "Slovenski Državi", če se čuti zaradi moje osebne pomote prizadeta!

Branko Pistivšek urednik "Slovenskega glasa".

München sredi marca 1984



CMC President Gerry Meinzer

The Canadian Consultative Council on Multiculturalism (CCCC) je posvetovalni organ ministra za večkulturnost v Kanadi. Doslej je štel 100 članov in poslovni odbor 36 članov. Sedaj so ga reorganizirali in so ga zmanjšali na 36 članov in poslovni odbor na 4. Manjša števila bo omogočila, da bodo

imeli namesto enega letnega sestanka sedaj štiri na leto, kar naj bi izboljšalo poslovanje Sveta. Poslovni odbor sestavlja jo: predsednik Gerry Meinzer (Ontario) in trije podpredsedniki, Art Lee (B.C.), Frank Zakem (P.E.I.) in Dolores Vigneault (Quebec).

Število samomorov na 100.000 prebivalcev v poedinih državah je zelo različno. Glavni razlog je obup nad smislom življenja, ki pa je lahko povzročen po različnih okoliščinah kot so izguba vere in pa pomanjkanje vsake svobode. Mednarodna primerjava kaže naslednjo sliko:

Grčija	3.3
Španija	4.1
Irska	5.7
Izrael	6.0
Italija	6.4
Anglija & Wales	8.9
Avstralija	11.0
ZDA	11.5
Poljska	12.7
Japonska	17.1
Francija	19.6
Zapadna Nemčija	21.7
Avstrija	27.6
Danska	30.0
Madžarska	45.4

V mnogih državah se je zadnje čase zelo povečalo število samomorov med mladostniki. V ZDA

se je povečalo število samomorov mladine od 15. do 24. leta od 1950 do 1980 za 284%, dočim je naraslo število samomorov celotnega prebivalstva v istem obdobju samo za 11%.

Na Hrvatskem se opaža vedno hujši teror proti katoliški Cerkvi, ki ga podžiga posebno hrvatski komunistični funkcionar Stipe Suvar. Hrvatski katoliški Cerkev podtika vse mogoče podlosti ter je naravnost obseden, ker ne more pridobiti Hrvatov za jugoslovansko idejo. Dobesedno je dejal, da bi si hrvatski cerkveni dostojanstveniki raje odgriznili jezik kot pa da bi izgovorili ime Jugoslavija. [Po: S.g.VII/3] V Beogradu je izvršil samomor 70letni pisatelj Branko Copic, ki je bil po rodu bosanski Srb. Napisal je več romanov in knjig za otroke. [Po: S.g.VII/3]

Kaj pišejo drugi...

... o gradnji dijaškega doma v Celovcu

„Gradnja dijaškega doma za fante - dom sv. Modesta (v Celovcu) lepo napreduje. Meseca septembra ga bomo blagoslovili, slovesno otvorili in se vselili... Že je javnosti znano, da bomo skupno knjižnico in čitalnico v novem domu posvetili našemu koroškemu rojaku in ljubljanskemu velike-mu škofu dr. Gregoriju Rožmanu... Opominjal naj bo študente, našo bodočo inteligenco, da je brezbožni komunizem največja nesreča za slovenski narod... V zvezi s posvetitvijo čitalne sobe in knjižnice škofu dr. Rožmanu poudarja Mohorjeva, da ji je Rožmanov nauk o komunizmu vedno prisoten v vseh njenih odločitvah, in obžaluje, da je sprejela v knjižni dar 1938 Polanškovo povest Križ s križi. Poudariti pa je treba... (da je) Družba sv. Mohorja v Koledarjih za leto 1983 in 84 z objavo razprav Zveze slovenskih društev protikomunističnih borcev (?)... Mohorjanom na Koroškem, v zamejstvu in zdomstvu nudila možnost, da spoznajo, da sta (Polanškovi) obtožbi bratomora in vpreganja v nacistični voz nesresnični“.

Velikonočno voščilo Msgr. dr. Janeza Hornboeckea, ravnatelja celovške Mohorjeve, *Ameriška domovina* 13. aprila 1984).

... o slovenskem kulturnem prazniku v Celovcu

„... ob slovenskem kulturnem prazniku podelitev literarnih nagrad literarnega natečaja Mohorjeve v Celovcu. Nagrajenci Januš, (Valentin) Polanšek, Gallob in Turk.“ (Kulturni telegrami v Celovškem Zvonu, 11/2, marec 1984.

... o razvojniških receptih za „ocvrt sneg“

„Na Zahodu vidimo izrazit odpor proti priznanju prave narave (rdečega) totalitarizma. To težnjo je Jeane Kirkpatrick, ameriška ambasadorica pri Združenih narodih, imenovala „voljo za nejevero“, voljo, da resnice za nobeno ceno ne sprejmeš, ki je v zahodni politiki globoko zakoreninjena. En izraz za to hoteno nejevero je vztrajno prepričanje, da je kak netotalitarni komunizem mogoč. Na Zahod preganjan poljski filozof Leszek Kolakowski je o taki možnosti dejal, da ima toliko stvarnega temelja kakor recept za ocvrte snežne kepe. Poročilo tako imenovane Kissingerjeve dvostrankarske komisije ZDA za Srednjo Ameriko je to zadevo jasno obdelalo: „Ker marksistično-leninistični uporniki (v Tretjem svetu) apelirajo na pogosto zakonite pritožbe ljudstva o stiskah, vlada precej splošno prepričanje, da so poglavarji gverilcev gonilo, ki bo privedlo do potrebnih sprememb. To mnenje oni sami krepijo tako, da dobro misleče demokratične prvake vabijo v Ljudsko fronto. Poskrbe pa, da monopol nad orodji sile ohranijo v lastnih rokah. Toda zgodovina žal ne nudi nikakršnega temelja za tak optimizem. Nobena vstaja marksistično-leninističnih ljudskih front se še ni preobrazila v demokracijo potem, ko je zmagala. Režimi, ki jih ti gverilci ustanove po zmagi, postanejo totalitarni, ker je že od nekdaj to njihov namen, narava in nauk. Kuba in Nikaragua sta kričeča primera za to. (Prav tako Osvobodilna fronta v Sloveniji, likvidirana že dve leti pred zmago revolucije po terorju Partije in z izdajo krščanskega socializma po rdečih sopotnikih Edvardu Kocbeku, Tonetu Fajfarju in Marjanu Breclju. Povzetek razprave iz londonskega trimesečnika *Survey*, glasila Inštituta za evropsko obrambo in za strateške študije, kakor ga je priobčil washingtonski tednik *Human Events* 12. maja 1984).

... o slovenskem duhovniku — „državarju“

„V nedeljo 23. oktobra je po daljši boleznii umrl v Rimu znani zavedni slovenski duhovnik France Dolinar... Deset let je bil zaposlen v vatikanskem skrivnem arhivu. Zadnje čase je vidno hiral. Bil je namreč edini slovenski duhovnik, katerega je narodna katastrofa hudo potrla, saj je predobro vedel, kje tičijo vzroki zanjo. Kot publicist si je Dolinar postavil trajen spomenik v slovenskem slovstvu. Kot narodno zaveden Slovenec se je pokojni že zgodaj pridružil slovenskemu državnemu gibanju. Leta 1947 je izšla v begunskem taborišču v Lienzu (na Tirolskem) njegova razmnožena brošura Slovenska državna misel pod imenom Peter Levičnik. Naš list jo je 1982 ponatisnil v drobni knjigi. Sodeloval je pri *Glasu slovenske kulturne akcije*, (njenem zborniku) *Vrednotah* in (reviji) *Meddobju*. Pozneje, ko je zaradi razloma v SKA krog državarsko mislečih Slovencev začel (leta 1969) izdajati list *Sij slovenske svobode*, je Dolinar takoj začel pisati vanj in sta med

mnogimi članki posebne omembe vredni razpravi *Slovensko vprašanje v prvi Jugoslaviji ter Hipoteke črednega stanja*. Leta 1971 pa je izdal v založbi Sija pomembno tiskano knjižnico *Odsostnost slovenske državne misli v prevratu leta 1918*, katero so jugoslovenarji sprejeli s strupeno kritiko. Po zaniku Sija ni imel nobene možnosti več za objavo svojih izrazito slovenskih razprav. Pač pa je pridno pisal v Rimu, kar je vse ostalo v rokopisih. Ni nam znano, kdo bo prejel njegovo zapuščino, a bi bilo zelo škoda, če bi se njegove dognane razprave porazgubile. Z Dolinarjem je omahnil v grob (eden poslednjih) slovensko narodno zavednih duhovnikov. Njegova narodna zavest je bila tako profilirana (dognana), da je šla na živce infantilnim slovenskim sobratom, ki ga niso marali. Sedaj po njegovi smrti smemo slovenski javnosti razodeti skrivnost, za katero smo vedeli že dolgo časa. Ko je Dolinar opazil pogubno zapeljivanje slovenskega ljudstva v emigraciji, je pred 30 leti nameraval strmoglaviti jugoslovenarski Narodni odbor v Buenos Airesu in ga nedomestiti s slovensko organizacijo. Ta koristne namera pa se mu ni posrečila, ker ni našel med takratnimi slovenskimi izobraženci v svobodnem svetu niti toliko odločnih in narodno zavednih Slovencev, da bi bil nameravano vrzel lahko ispopolnil z njimi. Dolinar je tudi prvi vpeljal za jugoslovenarje pojem „Neslovenci“. Naš list se misli spominu idealnega duhovnika pokloniti s posebno izdajo njegovih političnih spisov“. (*Slovenski glas*, München, 11-12/1983).

... o dobrih odnosih med Cerkvijo in režimom v SRS

„Trideset (slovenskih) izseljenskih duhovnikov se je v dneh od 24. do 28. oktobra zbralo v voralbergesem mestecu St. Arbogastu (v Avstriji) na svoj 53. sestanek. (Ljubljanski pomožni škof dr. Lenič) je prebral pismo nadškofa Šuštarja predsedniku (republiške) Komisije za odnose z verskimi skupnostmi Dušanu Šinigoju. Med drugim nadškof v pismu poudarja: „Že dlje časa sem dobival iz Nemčije tako od Slovencev kot od Nemcev vprašanja in pritožbe glede neke ankete, ki je bila razdeljena otrokom slovenskih staršev po šolah, ki jih vodijo naši (režimski) učitelji po Nemčiji. V tej anketi, kakor Vam je gotovo znano, so bila nekatera vprašanja, ki se nanašajo na versko opredeljenost otrok in njihovih staršev. Za anketo sp zveđele tudi nemške šolske in druge oblasti in so proti temu ostro reagirale. Ponovno in ponovno smo že dobivati iz Nemčije, pa tudi od drugod, pritožbe prizadetih, da jih ob obisku domovine organi notranje uprave (UDB) ob razgovorih, na katere jih kličejo, vprašujejo tudi, če obiskujejo slovensko mašo. Pozitivno vemo, da so mnogi zaradi tega prenehali hoditi k slovenski maši iz strahu, da ne bi doma tega zvedeli in bi morda ob vrnitvi zaradi tega imeli težave.... Tudi s svoje strani prosim, da bi se takšne stvari, ki... lahko škodijo tudi ugledu naše države v tujini, res več ne ponavljale. Naj bi imeli naši ljudje v tujini zares vtis, da jih zaradi njihovega verskega prepričanja in udejstvovanja iz domovine nihče ne nadzoruje, ali morda celo plaši...“ (*Družina*, Ljubljana 11. novembra 1983).

... o oblikah hrvatskega boja za svobodo

„V. sabor Hrvatskega narodnega vijeća (v svobodnem svetu) je na zasedanju v Londonu od 12. do 15. januarja 1984 pretresel temeljna vprašanja hrvatskega naroda v njegovem boju za svobodo in sklenil: — Hrvatski narod, kakor tudi vsi narodi, ima pravico, da v svoji domovini z revolucijo in oboroženim bojem doseže svojo narodno svobodo in državno neodvisnost.

— Vloga izseljenske Hrvatske je, pred mednarodnimi dejavniki razlagati in zastopati pravico hrvatskega naroda do samoodločbe. Politično in propagandno delo Hrvatskega narodnega vijeća poteka v okviru zakona držav, v katerih posluje.

— Hrvatsko narodno vijeće zameta vsako dogovorjanje v okviru jugoslovanske države, ker je nemogoče uresničiti hrvatske narodne težnje v sklopu katere koli Jugoslavije. Poudarjamo, da more hrvatski narod obstati, preživeti in se normalno razvijati samo v lastni samostojni, demokratični državi, upostavljeni na njenem celotnem zgodovinskem in etničnem prostoru.

— Dejavni odpor hrvatskega naroda v domovini bo olajšal delo izseljenske Hrvatske pri pridobivanju mednarodne podpore za doseg našega skupnega narodnega cilja.

— Izpričujte svojo nezadovoljnost - kakor Albanci - s počasnim delom, z neizpolnjevanjem družbenih obveznosti, z osamitvijo izdajavcev v hrvatskem občestvu ter z vsemi možnimi oblikami organiziranega odpora. Ta način boja bo še bolj oslabil režim in državo v hudi politični in gospodarski krizi,



Mr. Jack Murta, M. P.
Spokesman for Multiculturalism
P. C. Party of Canada

hlapčevsko komunistično vodstvo pa prisilil k neogibnim političnim spremembam.“ (Izjava in sporočilo V. Sabora HNV hrvatskem narodu v domovini. *Vjesnik HNV*, februar 1984, Stuttgart, ZRN).

... o osmrtnicah za SFRJ v Ljubljani

„... Časopis ljubljanskih študentov (na Univerzi Edvarda Kardelja) *Tribuna* je v zadnji številki naredil iz prve in zadnje strani velikega formata osmrtnico Jugoslaviji. Na prvi strani v črnem okviru sporoča „žalostno vest“, da je pokojna umrla „predvsem zaradi zahtev po doslednem izpolnjevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, ne pa zaradi pogojev, ki smo jih sprejeli pri pogajanjih (za nova posojila) z Mednarodnim denarnim skladom...“ na zadnji strani pa je s črno silhueto zemljevid Jugoslavije v črnem okviru zahvala: „vsem dobrim ljudem, ki so jo poznali, naj ostane v lepem spominu.“ Ugotovitev: rodna vlada, sestavljena iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, je pokopala svojo državo, v imenu katere nastopa, nihče od 22 milijonov in še nekaj Jugoslovanov pa ni imel poguma, da bi se ji uprl, razen študentskega časopisa ljubljanske univerze, a tudi to samoi v vlogi pogrebca... Ob takšnem odnosu se problemi (SFRJ) samo zaostrujejo. Najbolj se zaostrujejo, če se nekateri, neglede na to, kako se imenujejo, ali *Tribuna* ali *Nova revija* ali kako drugače, oddaljujejo od Jugoslavije, ker je po njihovem za vse kriva, in gledajo nanjo kot na nekaj zunaj sebe... S tem je morda jasno, zakaj so proti samoupravljanju, proti združevanju dela in sredstev - vse gre na Jug -, (skratka) proti vsemu, razen proti sebi.“ (*Oslobodjenje*, uradno glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Bosne in Hercegovine, po prevodu v *Ameriški domovini* 1. maja 1984).

P. K.

Za tiskovni sklad našega lista...

— V tiskovni sklad S. D. na mesto cvetja na grob pokojnega g. F. Jeze je g. Peter Urbanc daroval \$30.

— Ga. V. Gregorich iz Chicaga je darovala v tiskovni sklad S. D. \$50 v spomin pokojnega. Lenke Planinšič iz Buffala.

— Namesto cvetja na grob ga. B. Marjoli Mauko, so darovali v tiskovni sklad S. D. dr. Mate Resman \$50, g. Peter Urbanc \$40, g. Drago Ložar \$20 in g. Edi Gobec \$15.

— Za naročnino in v tiskovni sklad S. D. so prispevali: g. Mathew Slak \$12, g. J. Virant 10; ga. Medved 12 in 8; g. Janez Medved 12; g. F. Kužnik 12; ga. Marija Muchič, 2 in 8; g. Paul Kveder 12; g. Lojze Gruntar 12 in 3; g. Viki V. 12; g. Bogomir M. K. 12; g. Stanley Selak 12 in 3; g. Albin Balkovic 12 in 3; g. J. T. 12; g. B. W. K. 12; g. Vinko Levstik 100 in Dr. A. Š. 100.

Vsem darovalcem naša prisrčna zahvala, vsem drugim pa: Posnemajte!

Uprava S. D.

Slovenska Avstralija za obrambo našega jezika in samobitnosti

Narodno in ideološko zavedni emigrantje so 17. aprila 1984 v Sydneyu, prestolnici Avstralije, ustanovili Odbor za obrambo slovenskega jezika. Izdal je oklica, ki ju priobčuje mo v naslednjem - v posnemanje naši emigraciji drugod po svetu. (S. D.)

Sydney, Velika noč 1984

Slovenke, Slovenci, Menda še nikoli v zgodovini nismo za obstoj in razvoj slovenstva tako nujno potrebovali drug drugega kakor danes, ko se vsi številnejši narodi utrujejo in bahajo z modernimi sredstvi obveščanja, kakor da bi se moral ves svet utopiti v enem samem velikanskem jezиковem kotlu.

Maloštevilni narodi, kot je slovenski, ki ima zgodovino in kulturo nič straha nobeni, niso več kos brezobzirnim „brdavsom“, ki ne gledajo, koga pohodijo in pokopljejo.

Vendar imamo vsi od Stvarnika dano pravico do obstoja in razvoja, katero nam jamči vsaka pravična zakonodaja. Treba je dobiti tistega „Martina Krpana“, ki bo to pravico branil med nami in pred vsem svetom.

Odbor za obrambo slovenskega jezika si je v Sydneyu zadal nalogo, da ob teh dejstvih začne Akcijo za obrambo, utrditev in širjenje slovenskega jezika.

Premalo nas je, da bi se delili v kakršnekoli stranke. Dovolj nas je, da s slovensko besedo in pesmijo preglušimo

hruljenje sovražnih sil, ki nas hočejo zatreti kot narod.

Zato se obračamo drug na drugega in se vprašujemo: „Smo ali nismo - bomo ali ne bomo - ostali kot narod zvesti drug drugemu in se branili brez strahu?“

Dokler nam je dano, naj se nihče ne skrije!

Akcija za obrambo, utrditev in širjenje slovenskega jezika naj postane nepremagljiva sila med nami. Ne srajmujmo se slovenske narodnosti!

„Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“

Kar branimo in zagovarjamo je naša pravica in naša čast. Odbor za Akcijo sprejema, obravnava in po možnosti objavlja vsako pomoč ki pride od kjerkoli v namen Akcije.

Pišite in poročajte na začasni naslov:

Odbor za obrambo slovenskega jezika
c/o 313 Merrylands Road
MERRYLANDS, 2160
N. S. W., Australia

Za odbor:

Martin Berkopec, predsednik
Ivan Kobal, tajnik

Okrožnica rojakom

Sydney, velika noč 1984

Slovenke, Slovenci!

Pred tedni ustanovljen „Odbor za obrambo slovenskega jezika“ je imel 17. aprila svoj prvi informativni sestanek s širšo skupino rojakov, ki jih je že dosegel glas o takoiimenovanih „jugoslovanskih programskih jedrih“, ki naj bi bistveno spremenila pouk slovenščine v S. R. Sloveniji, in jih tudi kot člane Slovenskega naroda močno vznemiril.

Sklep sestanka je bil, da se bomo tudi avstralski Slovenci, četudi malo pozno, pridružili javnemu protestu proti „jedrom“, kot so to odkrito, jasno in zaenkrat učinkovito naredili najvidnejši kulturni, vzgojni in politični delavci v domovini in njim enako, slovenske kulturne ustanove.

Ker je želja odbora, da bi bili o „jedrski“ nevarnosti vi vsi kar se da dobro in pravilno poučeni, se bomo obrnili na Slovensko izseljensko matico v Ljubljano, da nam čimprej pošlje vse potrebne uradne podatke o jedrskem predlogu, ki jih bomo potem posredovali vam v presojo in odločitev. Kot Slovenci se zavedamo pomena slovenskega naračila „da moramo čuvati najdražjo doto svojih prednikov - materin jezik - ohraniti in svojim mlajšim prepustiti“, zato je namen našega odbora opozarjati tudi Slovence v Avstraliji na pomen in moralno dolžnost učiti otroke materin jezik in jih, če je to le mogoče, pošiljati v slovenske dopolnilne šole.

Sestanek 17. aprila je jasno pokazal, da je med nami veliko rojakov, ki so zaradi predloga o „jedrskem pouku“ slovenščine v domovini močno zaskrbljeni in ogorčeni, kot tudi, da smo o „jedrih“ sami še premalo poučeni, da bi lahko podvzeli nadaljnje smotrne ukrepe v tej zadevi.

V boljše razumevanje „jedrskega vprašanja“ vas prosimo, da nam pošljete vse morebitne časopisne izrezke o „jedrih“ ki so bili objavljeni v Sloveniji in drugod, kot tudi sporočite vaše osebno mnenje o tej zadevi.

Ko bo imel odbor dovolj potrebnega gradiva, bo sklical ponovni sestanek, na katerem bomo zadevo še enkrat skupno preresetali in se nato skupno odločili za nadaljnji postopek.

Naš odbor se bo tudi potrudil, da bo k akciji pritegnil tudi slovenske organizacije in razširil svoje delo med Slovence po vsej Avstraliji.

Kaj je namen „Skupnih jeder“ jezikovnega pouka (Z ozirom na S. R. Slovenijo)

1. Predstaviti jugoslovanske jezike in njihovo kulturo kot enoten učni predmet, ki naj bi nadomestil sedanjí pouk slovenskega jezika.

2. Ker govori v SFRJ le okrog 10 odstotkov slovensko, bi bilo pri tem predmetu le 10 odstotkov slovenske tvarine. Ostalih 90 odstotkov bi se nanašalo na druge jugoslovanske jezike.

Če bi do tega prišlo, slovenske šole ne bi bile več slovenske. Naši otroci bi morda po teh „jedrih“ med 50 pisatelji, o katerih bi se učili, spoznali le pet slovenskih. Kdaj bi obravnavali njihova dela, kdaj bi jim lahko učitelji razložili pomen teh naših kulturnih in narodnih buditeljev, „jeder“ ne zanima.

Vsi vemo, da je materin jezik edina pot, ki vodi do lepote največjih kulturnih bogastev naroda. Vemo tudi, da je jezik osrčje ohranjanja narodne zavesti in narodnega obstoja. Tega se zavedajo tudi v domovini, zato so proti „skupnim jedrom“ tako enotno in glasno nastopili. Naša slovenska dolžnost je, da jih pri tem tudi mi javno podpremo.

„Polemike, ki so se razvele po Jugoslaviji, se doslej še niso dotaknile bistva slovenskih ugovorov: pravice, da si narod suvereno ureja svoje šolstvo. Medsebojno spoznavanje ni sporno, sporna je predlagana pot do njega, mogoče je uvesti tudi nov predmet zanj, slovenski jezik in književnost pa ne bi smela biti v predmet pogajanj in kombinacij, ki so v nasprotju z naravo stvari. Vsekakor pa je treba odločno reči: nacionalizem tem ugovorom ni botroval.

„Iz različnega govorjenja in pisanja je mogoče razbrati, da



Bivši kanadski generalni guverner, predstavnik kraljice, se poslavlja.

so prvotni avtorji predvidevali naj bi skupna jedra - zasedla 80 odstotkov šolskega predmeta za materin jezik s književnostjo, četrta različnica naj bi se zadovoljevala s 50 do 60 odstotki... Kaj je res? V samih „jedrih“ je, naj kdo trdi tako ali drugače, uveljavljen ključ - po glavi - to je po prebivalstveni proporcionalnosti; treba je samo preprosto prešteti pisateljska imena v njih, pa je zadeva več kot očitna; slovenskih je kakšnih 10 odstotkov!“

Pred praznikom Materinskega dne smo. Prav je, da ga letos še posebej posvetimo našim materam in z ozirom na „jedrs-

ke“ oblake v enaki meri njihovi dediščini - materinemu jeziku.

Slovenskemu jeziku je resnično treba branilcev - tako tu v Avstraliji, kot v domovini in drugod po svetu.

Če ste pripravljeni sodelovati pri prebujanju večje slovenske narodne in jezikovne zavestnosti med nami, dobrodošli k sodelovanju kdorkoli ste ali kjerkoli živite!

Ideje, misli, organizacije in drugo, imamo različno - a jezik imamo skupen!

Odbor za obrambo slovenskega jezika

Needinost in spori v JKP

VI. Dedijerju, naožjemu Titovemu sodelavcu, so ubili sina in je z družino zbežal v Italijo

Svetovni tisk razčlenjuje komunizem: sovjetskega, kitajskega, Titovega in evrokomunizem v Italiji, Franciji, Španiji in na Portugalskem. Cuba, Chile in Nicaragua se po svojih nastopih razlikujejo po lažnivem pluralizmu na svoj način, vsem tem Moskva seveda določa različno taktiko, podobno Titovi s tako imenovanim nacionalnim komunizmom.

JKP je bila do leta 1952 popolnoma na moskovski liniji in se je uprla Stalinovi strahovladi šele potem, ko bi po stoterih likvidacijah jugoslovanskih komunistov v Moskvi, kjer jih je Stalin dal pobiti, prišel na vrsto Tito sam. Maršal je dočakal starost in za svoje življenje je bil dolžan zahvale zaveznikom, ki so ga podprli samo zaradi ravnotežja v evropski politiki. Tito se je tega zavedal in se je kar največ posluževal dolarskih milijonov in milijonov ton pšenice ter hrane, ki je zlasti po končani revoluciji v državi zelo pomanjkovala. Ta politika je nedvomno okrepila JKP. Tito in sodelavci so odstranili iz vodstva staliniste in stranka je s Titom zdeseterila iz vseh važnih mest v stranki in vojski na stotine svojih bivših sodelavcev. Partizani niso mogli pozabiti oholega vedenja sovjetskih vojaških skupin in so zato z zadovoljstvom spremljali te spremembe. Djilas in Dedijer sta o tem že mnogo pisala in tudi zdomski tisk ni šel preko teh novic. Titova propagandista sedaj v tujem tisku obelodanujeta resnico o notranjih sporih in veliki needinosti med republiškim CK, zlati o sporih v CK JKP.

Resnim poznavalcem komunizma je jasno na dlani, da ima JKP resne težave ne samo, kakor pravi VI. Dedijer, v vodstvu CK, ki se upira vsaki liberalizaciji v državi, politična policija je začela preganjati vse, ki to zahtevajo. Žolčni napadi na separatistične, klerikalne, nacionalne, ustaške in četniske poizkuse v državi pojašnujejo razmere v jugoslovanskem komunizmu. To zelo vznemirja CK in vojsko, v kateri še kraljujejo nekateri španski „generali“ in njihova nomenklatura.

Zdomski tisk je v zadnjem času priobčeval članke Dedijerjeve biografije o Titu. Zdomec, ki je pred nedavnim obiskal domovino, je ni mogel nikjer dobiti. Partija jo je umaknila s trga JKP je Dedijerju prepovedala nadaljevanje pisanja o Titu in jugoslovanski revoluciji, ko je JKP prišla na oblast po strašnem klanju stoti-

socev rodoljubov samo z zavezniško pomočjo.

Razmere v Jugoslaviji na zunaj ne spreminjajo svoje politične podobe, JKP se prizadeva pred svetom prikrivati, svobodni svet pa dobro ve, da narodi v Jugoslaviji že dolgo niso več sporazumni z lažnjivimi postavkami, da je le enotna komunistična osrednja Jugoslavija varuh svobode. Slovenske, hrvaške in srbske zdomce danes ne zanimajo več optimistične politične krilatice, da je našim narodom zagotovljena svoboda samo v taki ali taki Jugoslaviji. Le strahopetci in oportunisti doma in zunaj še sanjarijo o sovjetski nevarnosti in o udaru jugoslovanske vojske. Razvoj v državi potrjuje, da naši narodi zahtevajo popolno svobodo v svojih samostojnih narodnih državah. Kje je v tem nevarnost? JKP mora spoznati, da se že bližja ura, ko se bo stranka morala odločiti - za svobodo narodov ali še nadaljno zasužnjevanje in ustrahovanje narodov. Zadnja odločitev ni rešitev za belgrajsko nomenklaturu.

Zdomstvo je poučeno o domačih razmerah. Slovenski zdomci ne želimo krvave revolucije, naša zahteva pa je jasna! Slovenski komunisti se morajo čimprej odločiti za demokratsko ureditev v Sloveniji. To velja tudi za Hrvaško in Srbijo.

Dr. L. Sirc je v angleškem tisku razvrednotil Djilasove izjave, ki ga severoameriški tisk tako rad navaja kot somišljenika „narodnega socializma“.

Titov najožji sodelavec Vladimir Dedijer je po poročilih dunajskega in italijanskega tiska moral zbežati v Italijo (Firence). JKP že dolgo ni so več ugajali Dedijerjevo pisanje in nastopi, stranka mu je zabranila nadaljevanje biografije mu ubila sina in skušala zažgati njegovo hišo, ker je Dedijer javno ugotovil, da jugoslovanska nomenklatura noče nobenega popuščanja v svoji politiki. V CK je po njegovem skupina, ki se upira vsaki liberalizaciji, ki jo narodi zahtevajo. Ti spori imajo svoj izvor že iz revolucijonarnih časov, ko so Nator, Hrebang in drugi že takrat odklanjali linijo belgrajskega CK KPJ. Slovenski boljševiki, danes skoro že vsi pod zemljo, so bili največji podporniki te jugoslovanske utopije. Žal le, da so tudi med zdomci že redki trmasti belgrajski poslanci in častniki ki po 40 letih še ne morejo pozabiti časov, ko so za nedelo in svojo oportunistično komodnost sprejemali velike plače.

Strahopetci domnevajo, da je jugoslovanska vojska resna nevarnost. Doma trdijo prav nasprotno. Politično vzdušje pri narodih ne daje Nadaljevanje na str. 7

Neednost in spori...

Nadaljevanje iz str. 6

težji vojski tolikega pomena. Generali bodo po sedanjem hitrem političnem razvoju kmalu poveljniki brez vojske. JKP ima vsak dan manj članov, „Soc. zvezo“ danes že preglasuje 75 percent nasprotnikov „delavskega proletarijata“. Tudi milijon brezposelnih ne povečuje njihovega števila. Ti državljani kakor desetisoči, ki garajo v tujem svetu in prinašajo komisarjem tuje valute, dolžno za nesrečo JKP Zagotovilo ZAD za jugoslovansko nedotakljivost, na katero se nekateri zdomski politiki vežejo, je slabo poznanje zgodovinskega razvoja naših narodov, ki hočejo na svoji zemlji mir in svobodo v svobodnih narodnih državah.

Nedotakljivost naše zemlje pozdravljamo tudi mi zdomci, ker se zavedamo, sta mir in politični razvoj mogoča le v sporazumu med našimi narodi. Sporazum in oklicanje svobodnih držav naših narodov sta edini varuh miru na Balkanu in tudi v Srednji Evropi.

JKP moti hitri razvoj

Ko je Jugoslavija leta 1966 podpisala z Vatikanom „Protokol“, ta Titova gesta ni bila samo zunanjepolitična poteza, s katero je Tito hotel pokazati strpnost, prestiž in zaupanje, temveč notranja politična potreba. Titova odločitev je ugodno vplivala tudi na druga verstva v državi. Katoliška Cerkev je s tem dosegla nekaj pravic in postala Partiji resen tekmelec zlasti na podeželju, kjer ima duhovščina še vedno dnevni stik z narodom. Komunisti se že leta pritožujejo, da Cerkev vse preveč živo posega v življenje množic zlasti na Hrvaškem in Sloveniji. V Vojvodini je po poročilih zaradi pomanjkanja javnih šol 90% otrok v verskih šolah. Partija sicer preprečuje mladini vpis v te šole, pri oportunistih to tudi doseže, zadnja leta pa narodi pošiljajo vedno rajši svojo mladino v verske šole in kopujejo verske časopise. Mnoge cerkvene prireditve dajejo novi dobi svoj pečat in odpirajo pot demokratizaciji miselnosti, ki ji Partija že dalj časa ni kos. JKP bo morala pristati na liberalizacijo in tudi pokolji in uboji tega ne bodo zaustavili.

„Glas koncila“ v Zagrebu

izhaja že v 200 tisoč izvodnih, slovenska „Družina“ v 150 tisočih. Uradna statistika sicer trdi, da se je v Belgradu izjavilo samo 50 tisoč belgrajčanov za verne, ista pa ugotavlja, da so verske ustanove letno razdelile nad 30 tisoč

svojih koledarjev in izdale 6 tisoč verskih knjig. Partija že ne more več ustavljati kolo časa, ta se vrti vedno hitreje naprej.

Sistematična gonja proti „klerikalizmu in nacionalizmu naših narodov“ še danes ustrahuje od države odvisne skupine, v partiji pa se v zadnjih letih oživlja miselnost političnega pluralizma, proti kateremu Partija ostro nastopa, nima pa več moči, da bi ta razvoj zatrla. Proces ideoloških sprememb hiti svojo zanesljivo pot. Tega se celo zavedajo mnogi komunisti. Veropovedi delujejo med narodom lojalno do oblasti, zato je njihov uspeh še zanesljivejši in v bodočnosti porok sprememb. Partija je v stalnem boju še vedno močna, ker sta zanjo policija in centralistična jugoslovanska vojska. Slovenska duhovščina si je po 30 letih že upala javno zagovarjati škofa dr. G. Rožmana, zagrebški kardinal je celo zahteval obnovitev procesa proti kardinalu dr. Stepincu, ki ga je stranka poniževala 30 let. Partijska problematika ni enostavna, zato želi nazgovore s Cerkvijo in njenimi predstavniki, da tako lažje nadzoruje njeno delo in vpliv pri narodih.

Zavoženo gospodarstvo

Znan nam je upor nekaterih slovenskih komunistov proti novemu šolskemu zakonu v Jugoslaviji. Ta nastop je prizadel CK KPJ veliko glavobola.

Še nekaj misli o Kardeljevem gospodarskem sistemu, t. i. samoupravništvu. Njegov „model“ med zapadnim kapitalizmom in sovjetskim državnem socializmu, v katerem naj bi delavci imeli nadzorstvo, je že sam posebi nestvaren in ni dosegel uspehov. Osebnost obrtništvo in majhna industrija, ki ju je režim dovolil v majhni meri, sta prekosila javne produktivne dosežke. Vlada se je sicer prilagodila različnim menjanjem in poizkusom, gospodarstvo pa je zašlo v neo-keynesionizem. Socialni razvoj se je v republikah zaradi neenake produkcije izničil. Tako danes ima Jugoslavija velike gospodarske težave. Položaj je končal v monopolnem deljenju delavskih mest, v velikem begu tehničnih moči v tujino, v domovini pa veliki brezposelnosti. Ta razvoj je privedel državo v inflacijo, katere ne morejo ustaviti niti dobrovoljna ameriška posojila. Država bo morala na pot liberalizacije, ki bi vrnila narodom voljo do ustvarjanja. Partija bo morala na to pot, ker bi le na ta način dosegla gospodarsko ravnotežje v republikah. Prostovoljna razglasitev svobodnih narodnih držav je edino zanesljivo jamstvo miru in svobode vseh naših narodov.

Slavko Skoberne

Ali sovjeti hočejo vojno?

Evgenij Evtušenko je v svojih razglabljanjih o svetovnem miru razblinil sovjetski štandartni program glasbenih epopej o sovjetskem prizadevanju za mir na različnih mednarodnih srečanjih. Sovjetska večna pesem poje zanikajoč odgovor: sovjeti nočejo vojne, ker poznajo težave in žrtve iz lastne izkušnje.

Michael S. Voslensky, sovjetski disident in od leta 1972 profesor na linzškem, hamburškem in münsterskem vseučilišču, je kot ruski prevajalec sodeloval na nürmberskem procesu. Kot predsednik zgodovinske komisije U d SSSR in DDR je imel naožje stike z aparatom CK KP(d)SSR. Je avtor 5 knjig, njegova zgodovinska pričevanja pa izhajajo v 260 publikacijah. Njegova knjiga „Nomenklatura“ o vladajočem sovjetskem razredu je znanstven študij, v katerem je sloviti poznavalec sovjetskega sistema razgalil, skoraj bi rekli, do dna razgalil ta sistem. Knjiga je na trgu kmalu pošla in tretja izdaja je izšla v 20 tisoč izvodih. Tekst je iz ruščine prevedla Elisabeth Neuhoff.

Tokrat le nekaj avtorjevih utemeljitev o „ALI SOVJETI HOČEJO VOJNO“ (strani 453-493).

Sovjetsko prebivalstvo predstavlja kremeljska nomenklatura. (Beseda je Stalinovega izvora op. pisca). Ruski narodi so v resnici občutili vso strahoto vojne: 20 milijonov mrtvih, 10 milijonov vojnih invalidov. Ruski narodi zares nočejo vojne. Nomenklatura kot vladajoči razred pa ima popolnoma drugačno vojno izkušnjo: prekomerne prednosti s prijetnimi privilegiji - druge pošiljati v smrt, sama pa užiti

vati posebnosti, napredovati in za svoje „delo“ - biti deležna odlikovanj - kot narodni heroji. Potem - opustošene dežele, oblast nad novimi sužnji, ki so pred kratkim bili le nedosegljivi tujci, želja, biti svetovna velesila in svetovni vladar. Rusija noče vojne, je noče tudi vladajoča nomenklatura!?

Nekateri zapadni politologi so mnenja, da je sovjetsko vodstvo pripravljeno začeti vojno z zahodom. Večina domneva, da je v stanju vojno začeti, če zahodni svet ne popusti. Zapadno popuščenje daje nomenklaturi pogum, da se šopiri, kakor da bi bila pripravljena na vojno. Ali je zares pripravljena?

M. S. Voslensky je obiskal različne ruske pokrajine in spoznal predstavnike tamkajšnjih zastopnikov vladajočega razreda. V nobenem ni ugotovil junaštva, nikjer ni naletel na osebe, ki bi bile pripravljene žrtvovati kožo. Nasprotno: Ti ljudje mislijo le nase in svoje blagostanje. Zato so smešne, tako Voslensky, zapadne fantazije, ki poveličujejo kot junake vladajoči razred in sovjetske birokrate.

Sanjači nimajo prav, prav ima Evtušenko.

Ne samo ruski narodi, tudi nomenklatura noče vojne. Natančneje: ta se je boji. Je ni strah milijonov žrtev ali uničenja naše civilizacije. Za svojo zmago bi bila pripravljena žrtvovati milijone življenj. Kaj moremo pričakovati od Leninih in Stalinovih naslednikov? Boje se le zase.

Sovjetski vladajoči razred ima strah pred atomsko vojno. Ne zaradi groznih žrtev ali svetovnega uničenja, kakor je to Sovjetija uveljavljala v drugi svetovni vojni. Za vojno bi bila pripravljena, če med žrtvami ne bi bila tudi ona, in

Nadaljevanje na str. 8

PETER WORTHINGTON**Security bill**

Ever since a new civilian security agency, divorced from the RCMP, was first proposed by the Royal Commission on Security in 1969 — and rejected at the time by Prime Minister Trudeau — the subject has kept cropping up.

And since the McDonald Commission effectively discredited the RCMP security service, a new civilian agency has been authorized and is simply awaiting the passing of the Security Intelligence Service Act by Parliament before it takes over.

Most discussion has centred on guaranteeing rights of citizens, limiting the powers of the agency, trying to ensure that it cannot break laws or violate civil liberties, and all that.

Legislation is not yet passed, but already the first head of the new agency has been replaced — bureaucrat Fred Gibson out, bureaucrat Ted Finn in. Musical chairs already.

Traditionally, left wingers and socialists tend to think there is no need for security — that it smacks of McCarthyism and communist witch-hunting. Others think it is essential for long-range protection of the state and its citizens.

Without becoming bogged down in details, there are aspects of a new security agency that I think are worth considering.

A security agency is not like a police force, and in order to function must get into areas that most of us think belongs only to spy novels and movies. Certain unorthodox methods may be necessary to fight professional subversion and espionage.

No one seeks to curtail legitimate dissent — just subversion. But guarantees are wanted to ensure abuses will not occur.

Politicians like to legislate laws — what you can and can't do. Politicians (of all parties) also like to legislate moral and ethical behavior. It is here where I think all politicians fail.

In realistic terms, the cop on the beat, with far greater restraints on him than a security agent and far more regulations to abide by, has enormous real power.

Power of the uniform

The cop, if he wants to abuse the powers his uniform gives him, can be a petty tyrant on the street without deviating an iota from the letter of the law. The very way he talks to people can be scrupulously polite and correct, yet be intimidating, threatening, bullying, provocative, unfair. We all know that.

So how can you guarantee that a security service will abide by both the spirit and letter of law? Reality is that you can't.

The way you get a good police force (and security service) is to have a tradition of certain acceptable behavior, and to choose people of character to serve; leadership has to have respect and an ethical code of conduct. You see this best in the army where regiments have traditions that the soldiers believe in and adhere to with a loyalty that often cannot be shaken.

The soldier is conditioned to act in a certain way in certain situations. The same with good police — they don't beat or bully citizens and prisoners; they don't take bribes; they don't use their powers to steal; they are conditioned to serve and protect, as their motto states.

Of course you get rogue cops, and it behooves the police to expose and clean out any rot. If not, police become the threat.

No amount of legislation and regulations are a fail-safe guarantee against crooked cops. That comes from within — from the leadership, the NCOs, the traditions of the force.

So with a security service, the only effective way to have one which acts within the law and with common sense, judgment and propriety, is to set standards that members would not think of abusing. That is difficult to instil in a new agency — especially one that is being created by caprice and headed by bureaucrats with no tradition or experience in security or ideology.

RCMP reputation for integrity

The tragedy of Canada is that we are in the process of removing RCMP traditions from security, and creating instead what could too easily deteriorate into a political or secret police. In all its years of security work, the RCMP developed a high reputation for integrity and ability, both abroad and among Canadians.

Until royal commissions probed deeper than the public wished, few of us realized that on occasion the RCMP illegally tapped phones, opened mail, ran security checks. Mistakes were few; until recently, for example, we never knew that certain mail was being read. Information gathered was rarely misused.

It indicates that its powers were not being abused, especially when mistakes (rightly) made headlines. Errors should neither be covered up, nor buried.

Reality is that the new security service is likely to be less careful and competent than the old RCMP one. It will be political in nature, and run by those who are not professionals and haven't the same concerns for duty and tradition.

Another hazard that is seldom mentioned but very real, is that it will be far easier to penetrate. It can be guaranteed that it has already been penetrated by the Soviets who, knowing that only high-average, bilingual, university types will be recruited, have made sure that moles are in place on the ground floor, able to rise to be future Philbys.

Regardless of laws passed to curb its powers, without a tradition and character, there is no defence against a security force.

My instincts are to support RCMP security, correct its failings, streamline it, and avoid a new security agency at this time! And I speak as one who has had politically motivated charges under the Official Secrets Act brought against him by the very government which wants this new political police!

By proceeding with the new security bill, we are opening our country to greater risk of Soviet subversion and, worse, subversion by the government in power.

Remember, this is a government which has passed secret legislation to set up internment camps for civilians in case of an emergency, and has passed a bill limiting free speech in elections (Bill C-169). Would you trust them with your freedom?



Ali sovjeti hočejo vojno?

Nadaljevanje iz str. 7

da bi se obdržala na oblasti naprej. Nemonklatura in njeni predstavniki se ne morejo rešiti v podzemskih bunkerjih. Njihova moč bi bila uničena, ker bi ne bilo več sužnjev, nad katerimi bi vladala. Uporaba nuklearnega orožja ne bi služila niti enim niti drugim. Vladajoči razred se zaveda, da si v primeru atomske vojne sicer reši glave, ko pa se pojavi na opustošeni zemlji, bo videla pred seboj le tavajoče okostnjake.

To je vzrok, da nomenklatura nenehno zahteva nuklearno razorožitev-razumljivo, razorožitev nasprotnikov-ne svoje! Zato se protivi razorožitvenemu mednarodnemu nadzorstvu, zato blebete o skrbi za človeški obstoj.

Nomenklatura noče vojne, hoče zmago. V boju obeh sistemov zmagati brez vojne! Za dosego tega je potrebno vžigati na zahodu vojno pripravljenost in zapadnim narodom sugerirati: Raje rdeč kot mrtev! (Brandt op. pisca). To je naloga, ki si jo je postavila nemonklatura. Vladajoči razred se za dosego tega prizadeva voditi „stvarno politiko“. Vse grožnje so ničevne!

Premotrimo nekatere zgodovinske preizkušnje vladajočega razreda. Katere dežele je napadel? Leta 1920 šele proglašeno svobodno Poljsko, drugič isto 1939 kojo je premagala Nemčija. Majhno Finsko leta 1939, Hitler je prepustil Sovjetiji leta 1940 Litvanijo in Letonijo istega leta Bolgarijo, ko je ta zgrabila Hitlerjevo zaveznitvo. Delila si je zmago z Japonsko leta 1945. Z Mongoli je zatrla madžarsko vstajo, ko so se sovjetski vojaki uprli komisarjem, streljati na civilno prebivalstvo. Čeho-Slovaška pomlad leta 1968 je sramotna zmaga vseh združenih držav varšavskega pakta nad slovaškim in češkim narodom. Krona sovjetske strategije z rdečim režimom je nerazviti Afganistan.

Nomenklatura si je upala napasti le slabotne dežele. Za zasedbo vzhodne Poljske, Finlandije, Letonije, Estonije in Litvanije je iskala pristanka pri Hitlerju.

Ko je Poljska leta 1920 ni hotela priznati „poljske sovjetske vlade“ in nastopila odločno v protinapad, je Lenin sklenil mir.

Litvanija, Estonija in Letonija so se predale in Moskva jih je priključila med svoje republike. Finska se je junaško zoperstavila in ostala svobodna. Kremlju se ni niti posrečilo, da bi lahko vsilila svojo „socialistično demokracijo“

Sovjeti so po drugi svetovni vojni hoteli ostati v zasedenem severnem iranskem predelu, pa jih je azerbedžansko prebivalstvo pregnalo. Umaknili so se tudi iz Grčije, kjer so pet let vodili in podpirali komunistične upornike. Stalin se je zaradi Tita penil od jeze, Jugoslavije pa si ni upal napasti. V času spora med zavezniki je prepustil Trst Italiji, slovensko Koroško Avstriji. Ni branil slovanstva, bal se je preteče vojne. Ustrašil se je Churchillovega nastopa.

Za časa Berlinske blokade je Hruščov poizkusil streti zavezniško moč in že upal, da bodo klonili pred njegovim ultimatom. Zavezniki so nastopili in doživeli zmago. Ko je Kuba leta 1962 povzročila z nameščenjem sovjetskih raket krizo, se je Hruščov ustrašil ameriške odločnosti in rakete hitro umaknil. V času sovjetskega napada na Prago, so zavezniki vprašali bukreško vlado kako daleč bo prodralo sovjetske vojaštvo. Vlada je izjavila, da bo branila Romunijo. Romunske čete so na meji razbile sovjetski tank.

Kremelj je imel prijateljski pakt s Hanoi-jem, pa ni upal podpirati leta 1979 kazenske kitajske ekspedicije. Dubček ni imel poguma zoperstaviti se, Tito pa je obsenčil kremeljsko diktaturo z vljudnimi pokloni.

Nomenklatura napade slabotne in se boji močnih. Prve pomandra, pred nepopustljivimi se umakne. Lenin jo je tako podučil, Stalin vzgajal po svoje. Ruski pregovor pravi: „Če pustijo, zgrabi, če se upirajo, umakni se.“

To je politična veda napadalnega vladajočega razreda: polastiti si svet, če to dopušča, bežati, če se upira.“

Skozi prizmo te stvarnosti zdomci budno sledimo tudi političnemu razvoju v Jugoslaviji. Naši narodi ne bodo doživeli razočaranj, če bodo njihovi voditelji razumeli čas, ki prihaja. „Rešitev Jugoslavije“ je le v razglasu svobodnih narodnih držav.

Zdomci ne odklanjamo načel mirnega mednarodnega sodelovanja različnih sistemov vse dotlej, dokler ne posegajo v suverenost naših narodov. Moskva sicer neutrudljivo zatrjuje, da med obema svetovnjima sistemoma ni mogoče mirno sožitje. Tako tudi USA. Kremelj bo zato v svetu oživil vazalne nomenklature, da bodo pripravljene. Vse zavisi od uteži na tehničnici, kjer je izraža različna moč v mednarodni areni.

Mnogi zapadni dnevniki se pogosto sprašujejo, če Sovjetija strmi po nadmoči nad USA. V SSSR ve to vsak otrok, da Kremelj želi to doseči. Moskva to dokazuje že 60 let. Večina državnega propračuna služi oborožitvi in vladajoči razred se ne zanima za narodno blagostanje. Leninov in Stalinov „resnični socializem“ je vedno enak, le da je danes svetovno komunistično gibanje v počasnem razsulu. (90 stran - op. pisca). Komunistično gibanje danes že ni več monolitična skupnost. Navidezna ideološka enotnost komunističnih strank v demokratičnih državah in v državah „narodnega socializma“ idealnih komunistov je že umrla.

Voslensky sicer trdi, da je dolgo živel v Rusiji, prepričane komuniste pa našel šele na zapadu. Teh idealistov, mi smo jih imenovali koristne osle, je na zapadu mnogo. V slučaju komunistične vlade jih čaka usoda Leninove in Stalinove garde. Jugoslovanski komunisti so v zboru peli slavo Stalinu, in Titu. Stalin pa ga je proglasil za ovađuba in fašista. Besedice o „razvojnem socializmu“ je prevara - v Moskvi ali v Belgradu.

Zgodovina tega stoletja nas je učila: želja po svetovni nadvladi je nesmiselna, zato naj bi vojna bila potrebna. Kakonapačno je zmanjševanje želja nomenklature po oblasti na svetu. Globalno razmerje moči daje Sovjetiji malo možnosti za zmago v eventuelni vojni. Imperialistična nasprotja so danes vse preveč občutljiva. Hitler je v svoji norosti hotel vojno, začel je drugo in ni imel več možnosti koraka nazaj. Da se žaloigra ne ponovi, je potrebno Sovjetiji čimprej zapreti pot.

Pa bo kdo mislil, da so med vladajočim sovjetskim razredom vendar nekateri rodoljubi? Ali narodi še naprej nasedajo boljševiskim fantazijam o svetovni nadvladi. Današnji človek si je na jasnem, da večina dežel ne obstoja v razširjenosti, temveč da narodi dobro in v svobodi žive. Resnica je in cel svet jo pozna, da so ruski narodi nesvobodni in revni. Resnica se ne more braniti proti resnici, če je prisiljena stvarnost, ni več svobodna.

Kdo je večji danes, do zob oborožena Japonska, ali današnji cvetlični japonski otok? Vprašajmo Nemce, če še hrepene po Velikem Rajhu. To ni veličina, če državno vodstvo strmi po svetovni nadvladi. To ne leži v srcih narodov.

Nobenemu se ni posrečilo doseči svetovne nadvlade. Tudi ne vladajočemu razredu v Kremlju. Ne CK KPJ nad našimi narodi!

Rdeči pajki sicer vztrajno plétejo svoje zanke, to pa bo vzela nevihta, ki se boljševisizmu in komunizmu vsak dan približuje.

Slavko Skoberne

Tovariš Mitja Ribičič se razburja

V belgrajski „Borbi“ je priobčil več člankov, ki jih je ljubljansko Delo ponatisnilo. Jadikuje zaradi napadov na socialistični sistem, revolucijo itd. Najbolj ga vznemirjajo predlogi o več strankarskim političnim pluralizmu, ki ga primerja z Djilasovim dezertanstvom in njegovo izdajo. Joče nad dejstvom, da se vrednotijo dela, ki so načeloma v opoziciji z politikansko satiro, ne pa umetniška dela.

Nihče si ne upa načeti Kopiničnega problema, saj je Dedijer šele CK KPJ zagodil v zvezi rehabilitacije Moše

Pijade.

Ribičič se je posvetil tudi razpravi o delovanju in dograjevanju političnega sistema socialističnega upravljanja.

Priznal je: „Naš volilni sistem ni demokratičen. „Vendar zavrača očitke, da je „naš volilni sistem eden najmanj demokratičnih na svetu, da je okoren in odtujen od delovnih ljudi. Volitve v družbeni politični zbor niso klasične volitve, temveč le potrjevanje kandidatne liste, ki so jo z dogovorom določile politične organizacije v okrožju „Socialistične zveze“.“

BARAGA DAYS 1984

SATURDAY, SEPTEMBER 1

Noon to 6:00 p.m. OPEN HOUSE

St. Stephen Parish
1852 West 22nd Place
Chicago, IL 60608

6:15 p.m. Procession into church

6:30 p.m. Concelebrated Mass in Slovenian
St. Stephen Church

A buffet dinner will be served after Mass at the
St. Stephen Parish Center

SUNDAY, SEPTEMBER 2

3:00 p.m. Concelebrated Mass

at Holy Name Cathedral

Main Celebrant and Homilist:

His Eminence Joseph Cardinal Bernardin,
Archbishop of Chicago

5:00 p.m. Banquet Dinner

followed by the annual meeting
of the Bishop Baraga Association
at the Hotel Continental

(Hotel Continental, which has been selected as the
headquarters for the Baraga Days, is ¼ mile from
the Cathedral. It is 7½ miles from St. Stephen Church.)

PLEASE MAKE ALL RESERVATIONS WITH:

HOTEL CONTINENTAL
505 North Michigan Avenue
Chicago, Illinois 60611
(312) 944-4100



Po izjavi zahodnonemškega ministra Philippa Jenningerja so postale cerkve v vzhodnonemški komunistični republiki edino zatočišče za vse tiste, predvsem mlade državljane, ki se ne strinjajo s političnim sistemom. Mladi 18-20letni komunisti prihajajo k duhovnikom in se dajejo krstiti, da bi izrazili na ta način svoje razočaranje nad komunizmom. Ta razvoj povzroča velike skrbi komunističnim oblastem, kajti ti mladi novokrščenci niso nikakoli boječi kristjani. [Po: Slovenski glas VII/3]

DROBNE ...

(Dalje s str. 3)

Vinog iz Maribora je v prvi polovici leta izvozil tri milijone litrov vina. Vino so izvažali v USA, Japonsko in v Veliko Britanijo. Za leto predvidevajo izvoziti 6 milijonov litrov vina. Domovina potrebuje devize.

Mengeška Tamiz je izdelala notranjo opravo za newyorski hotel Nuova Park.

Tamiz je zrasel iz predvojne mizarске delavnice, ki so jo po vojni podržavili. Tovarna izdeluje tudi pohištva po naročilu.

V Lenartu so v tovarni vozil in toplotne tehnike izdelali 500 bojlerjev s solarnimi akumulatorji za toplo vodo.

Tovarna Metalna v Mariboru bo za SSSR izdelala 1200 tonski plovni žerjav in zanj prejela 72 milijonov dolarjev.

Elektrogospodarstvo Slovenije in Hrvatske ustanavlja delovno organizacijo za gradnjo druge jedrske elektrarne v Prevlaki, trideset km od Zagreba ob Savi. Elektrarna naj bi pričela z rednim delom leta 1993.

SLOVENSKI HOTEL »BLED« V RIMU

Lastnik: VINKO LEVSTIK



HOTEL »BLED« - VIA S. CROCE IN GERUSALEMME, 40
00185 ROMA - RIM - TEL. 06 / 777102 - TELEX HBLED 620196